

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **J. S.**, zastoupeného JUDr. Jaroslavem Němečkem, advokátem se sídlem Blahoslavova 4, Šumperk, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, proti rozhodnutí Celního ředitelství Olomouc ze dne 23. 6. 2011, čj. 4452-2/2011-130100-21, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 28. 5. 2013, čj. 76 A 30/2011 – 164,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobce **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d ň ě n í :

I.

1. Rozhodnutím ze dne 13. 5. 2011, čj. 1545-13/2011-096200-021, Celní úřad Šumperk shledal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 42a odst. 4 písm. c) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Žalobce se měl přestupku dopustit tím, že dne 22. 9. 2010 ve 13:30 hodin na silnici I. třídy č. 35 v obci V. při kontrolním vážení jízdní soupravy bylo zjištěno překročení největších povolených hmotností stanovených zákonem č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podmínkách provozu“), resp. vyhláškou č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. Žalobce tak porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 2 odst. 5, 6 a 7 a § 91 odst. 1 zákona o podmínkách provozu a § 15 odst. 1 písm. c) bod 4 a § 15 odst. 2 písm. b) a d) vyhlášky č. 341/2002 Sb. Žalobci byla uložena pokuta ve výši 2000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1000 Kč.

2. Celní ředitelství Olomouc (dále jen „celní ředitelství“) zamítlo odvolání žalobce rozhodnutím ze dne 23. 6. 2011, čj. 4452-2/2011-130100-21.

II.

3. Žalobce napadl rozhodnutí celního ředitelství žalobou u Krajského soudu v Ostravě, který ji rozsudkem ze dne 28. 5. 2013, čj. 76 A 30/2011 – 164, zamítl.

III.

4. Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

5. Stěžovatel uvedl, že za posuzovaný přestupek obdržel 3 body v rámci bodového hodnocení řidiče podle zákona o silničním provozu. Bez těchto bodů by byl stav bodového hodnocení stěžovatele 11 bodů. Vzhledem k tomu, že stěžovatel je povoláním řidič, přidělení bodů na základě rozhodnutí celního ředitelství by mu znemožnilo výkon povolání. Tato skutečnost by stěžovateli přivodila nenahraditelnou újmu zvláště s ohledem na míru nezaměstnanosti v regionu Šumpersko.

IV.

6. Ve vyjádření k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti žalovaný setrval na obsahu vyjádření celního ředitelství k návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby. Celní ředitelství uvedlo, že podle § 83 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, stěžovatel může podat návrh na odložení výkonu rozhodnutí, kterému by celní ředitelství muselo vyhovět. Dále podotklo, že se nemůže vyjádřit k možnému rozporu s veřejným zájmem, protože mu není známo, za jaká protiprávní jednání byly stěžovateli započteny body do bodového hodnocení. Stěžovatel pracuje jako řidič, měl by proto vědět, jaká jednání naplňují znaky jednotlivých skutkových podstat dopravních přestupků.

V.

7. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud může přiznat žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

8. Odkladný účinek představuje institut mimořádné povahy. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno automaticky očekávat přiznání odkladného účinku. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno.

9. Žádost o přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy, protože stěžovatel nese jak břemeno tvrzení, tak břemeno důkazní. Stěžovatel tedy musí dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, v čem tato újma spočívá a jaký je její rozsah. Hrozící újma přitom musí být závažná a skutečná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní. Na podporu svých tvrzení musí stěžovatel navrhnout provedení patřičných důkazů.

10. Stěžovatel tvrdil, že by mu nenahraditelná, resp. nepoměrně větší újma vznikla přičtením 3 bodů k dosavadnímu stavu 11 bodů v bodovém hodnocení řidiče podle zákona o silničním provozu, čímž by mu byl znemožněn výkon povolání řidiče. Obdobná tvrzení stěžovatel uvedl i v návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby v řízení před krajským soudem. K tomuto návrhu přiložil (1) výpis z bodového hodnocení řidiče ze dne 18. 2. 2012, ze kterého je zřejmé, že stav bodového hodnocení stěžovatele byl před spácháním posuzovaného přestupku 11 bodů, (2) pracovní smlouvu ze dne 30. 9. 2011 uzavřenou mezi stěžovatelem jako zaměstnancem a společností PALLAS-CZ, s. r. o., jako zaměstnavatelem, z níž vyplývá, že stěžovatel je zaměstnán jako řidič, a (3) dodatek pracovní smlouvy č. 1 ze dne 30. 12. 2011, podle kterého se pracovní poměr se stěžovatelem sjednává na dobu určitou do 31. 3. 2012. V řízení o kasační stížnosti stěžovatel předložil k výzvě zdejšího soudu dodatek pracovní smlouvy č. 7 ze dne 28. 6. 2013, podle kterého zaměstnavatel uzavřel pracovní poměr se stěžovatelem na dobu neurčitou, druh práce je opět vymezen jako řidič.

11. Nejvyšší správní soud uzavřel, že stěžovatel dostatečně určitě tvrdil a konkrétními důkazy prokázal, že by mu výkonem nebo jinými právními následky napadeného rozhodnutí vznikla nepoměrně větší újma, než jaká by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout jiným osobám. Pozbyl-li by stěžovatel v důsledku dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče řidičské oprávnění (viz § 123a až § 123c zákona o silničním provozu), nemohl by nadále vykonávat povolání řidiče. Ztráta zaměstnání a nemožnost vykonávat dosavadní povolání u jiného zaměstnavatele ani jako osoba samostatně výdělečně činná by stěžovatele nepochybně značně poškodila. Újma hrozící stěžovateli je proto skutečná a intenzivní.

12. Uvedené neznamená, že v případě řidičů z povolání by ztráta řidičského oprávnění bez dalšího automaticky vedla k přiznání odkladného účinku jejich žaloby či kasační stížnosti, pouze s ohledem na skutečnost, že se jedná o řidiče profesionála. Vždy je třeba poměřovat konkrétní újmu, která by mohla být přiznáním odkladného účinku, tj. odkladem výkonu rozhodnutí, na jehož základě řidič pozbývá řidičského oprávnění, způsobena jiným osobám. Zdejší soud byl přesvědčen, že tato újma by byla v posuzované věci nepoměrně nižší, než újma způsobená stěžovateli výkonem napadeného rozhodnutí.

13. Soud si je vědom, že stěžovatel v minulosti opakovaně porušil při řízení motorového vozidla právní předpisy [z výpisu z bodového hodnocení řidiče je zřejmé, že se dopustil (1) přestupku podle § 22 odst. 1 písm. l) zákona o přestupcích, ve znění účinném do 31. 7. 2011, (2) přestupku podle § 22 odst. 1 písm. f) bod 8 téhož zákona, (3) přestupku podle § 42a odst. 4 písm. c) zákona o pozemních komunikacích a (4) přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu, a (5) přestupku podle § 42a odst. 4 písm. c) zákona o pozemních komunikacích, který je předmětem řízení v posuzované věci], a může tak představovat jisté riziko pro bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a potenciálně ohrozit jiné osoby, totiž ostatní účastníky silničního provozu. Tato újma hrozící třetím osobám je však pouze hypotetická, nadto je třeba mít na paměti povahu nyní projednávaného přestupku (překročení největších povolených hmotností jízdní soupravy). Je nepochybné, že i tímto přestupkem došlo k ohrožení ostatních účastníků silničního provozu, nikoliv však k ohrožení takové intenzity, aby vyvážilo újmu hrozící stěžovateli. Nejvyšší správní soud shledal, že potenciální újma hrozící jiným osobám nedosahuje takové intenzity jako újma, která by nepřiznáním odkladného účinku vznikla stěžovateli, tj. ztráta zaměstnání a nemožnost vykonávat své povolání. Jak bylo zmíněno výše, tato újma je reálná a velmi závažná.

14. Zdejší soud dále posuzoval, zda by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebylo v rozporu s veřejným zájmem. V posuzované věci připadá v úvahu zejména veřejný zájem na bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, který je zajištěn mj. právě tím, že jednotlivé přestupky řidiče jsou ohodnoceny body, přičemž dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení vede k odebrání řidičského oprávnění a nemožnosti jej znovu získat po dobu jednoho roku. V tomto ohledu je třeba podotknout, že podle § 73 odst. 2 s. ř. s. rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem vede vždy k zamítnutí žádosti o přiznání odkladného účinku. Porovnání závažnosti veřejného zájmu s újmou hrozící stěžovateli se tedy neprovádí. Pokud je však bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a ochrana ostatních účastníků silničního provozu považována za důležitý veřejný zájem, pak by v zásadě nikdy nebylo možné vyhovět návrhu na přiznání odkladného účinku podaného přestupcem, který byl pravomocně uznán vinným ze spáchání přestupku a kterému byl uložen trest zákazu činnosti nebo byly zapsány další body do bodového hodnocení řidiče, které ve svém souhrnu dosáhly hranice 12 bodů. Zdejší soud takový obecný názor nezastává a posuzuje rozpor s veřejným zájmem vždy podle konkrétních skutkových okolností daného případu. V posuzované věci přitom soud neshledal rozpor s veřejným zájmem.

15. Zbývá doplnit, že rozhodnutí celního ředitelství, resp. napadený rozsudek, jehož důsledkem je zapsání dalších bodů do bodového hodnocení stěžovatele a překročení hranice 12 bodů, nejsou přiznáním odkladného účinku zcela negovány. Odkladný účinek kasační stížnosti pouze odsouvá jejich účinky po dobu, kdy je přezkoumávána zákonnost napadeného rozsudku.

16. Vzhledem k tomu, že podmínky pro přiznání odkladného účinku stanovené v § 73 odst. 2 s. ř. s. byly naplněny, Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

17. Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 19. července 2013

JUDr. Jan Passer
předseda senátu